WIDEGREN

DE

REGNO CHATAJA

FONDO PROVINCIA

D. D.

Dissertatio Historica

DE

REGNO CHATAJA

EJUSQUE

METROPOLI KAMBALU

Cujus Particulam Primam

Quam,

Nutu Incliti Ordinis Philos. Lundensis,

PRÆSIDE

MATTH. NORBERG,

Lingu. Orient. & Græc. Lingu. PROF. Reg. & Ord.
Societ. Scient. Gœtt. & Musæi Paris. Corresp.
& Societ. Educ. Membr.

PRO GRADU

Modeste Subjicit

SVENO JOHAN WIDEGREN

Smolandus.

In Lyceo Carolino, D. XXX *Martii* MDCCXC.

LUNDÆ,

LITTERIS BERLINGIANIS.

IN SACRAM REGIAM MAJESTATEM

MAGNÆ FIDEI VIRO

REVERENDISSIMO DOMINO,

DOMINO

OLAO WALLQUIST,

Inclitæ Diœceſeos Wexionenſis Episcopo,

Maxime Venerandi Conſeſſus Sacri Præsidi,

Gymnaſiorum Scholarumque per Diœceſin Ephoro,

SACRÆ REGIÆ MAJESTATI a Concionibus Supremo,

&

Conſiſtorii Aulici Præsidi,

Secretario Expeditionis Eccleſiaſticæ Regio,

Summi R. Concilii, quod publicarum rerum præparandarum curam gerit,

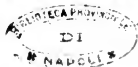
&

Equiti de Stella Polari Fulgentiſſimo,

NOBILISSIMO ET EMINENTISSIMO,

MÆCENATI MAXIMO!

SACRUM.

§. I.

Chataja, antiquiſſimum & potentiſſimum regnum, multos & claros habuit ſcriptores, diſtractis autem ſententiis: quod propter regionis longinquitatem & itinerum pericula minime mirandum eſt. In his tenebris, in his curis rara eſt noſtri temporis felicitas, ubi & vetuſtæ & præſentis ætatis ingenia & opera in rei ambiguæ cognitionem contendere licet. Non deſunt auctores, quos diligenter ſequamur, nec teſtes, quibus libenter credamus. Et quidem hi non unius ſunt temporis, loci & generis, ad augendam narrationis fidem. Auxilio nobis venit uterque orbis, oriens ſua luce & voce, occidens ſua fide & veritate. In ſubſidiis Muhammedanis eminent duo libri, alter *Kanun Name*, alter *Ruz Name* appellatus, quorum illum & majorem *Nomocanon*, hunc & minorem *Calendarium regionis Chatajæ* interpreteris. Si piget, auctorem poſterioris ignorare, haud pœnitebit, ſcriptorem prioris cognoſcere, ut quantum illi tribuendum ſit auctoritatis, intelligatur. Schaharach princeps, Tamerlanis Filius, & Choraſaniæ Imperator, cum anno Hegiræ 822 ex magnatibus regni legatum Schadi ad regem Chatajæ mittere ſtatuiſſet, ſocium

 itineris

itineris ei dedit ex ſapientioribus unum, nomine Gajàs Eldìn notum: cui præcepit, ut quicquid notabile a ſuo inde exitu ex Heràt usque ad ſuum reditum videret, id litteris mandaret. Juſſui ſtetit obſequium, & reditus poſt triennium factus eſt, diligenter viſis & perſcriptis imperii Chatajani inſtitutis: quorum origo in capite memorati libri *Kanun Name* decimo tertio ſic expoſita eſt. Mulier, nomine Luzi, ex regia ſtirpe Turcarum generata, cum imperatrix creata eſſet, leges, quibus regnum adminiſtraretur, condendi neceſſitas incidit. Quo tempore Kezin, Chinenſis, homo ſapiens, imbecillitate reginæ comperta, eam acceſſit, & dignitatem Viziri obtinuit. Hic vir perſonam civitatis conſilio & judicio gerens, canones in librum adſcripſit, & teſtamento effecit, ut, qui orbem Chatajanum regere vellet, ad legata in illo codice præcepta ſe componere deberet. Tanta erat harum ſanctitas legum, ut qui Imperator rerum novarum libidine eas mutare voluerit, magno peccato obnoxius, ſuo throno deturbaretur. Et quidem ſi contra fas & jura ter egerit, non ſolum ipſe imperio ſummovebatur, ſed etiam ejus liberi, ne legum contemtrix familia ſuccederet, paterni criminis culpa tenebantur. Hæc rara peregrinatoris monumenta, quæ Ibrahim Efendi ex Perſico in Turcicum, noſter autem Praſes ex Turcico in Latinum vertit mihique dedit, in præſenti materia magno uſui erunt & ornamento. Sed in partes etiam veniunt noſtri orbis annales: in quibus princi-

principem ſibi locum vindicant, quos Italus, ingenio ingeniique itineribus felix, diligenter condidit. Hic homo, nomine gentilitio & patrio Marcus Paulus Venetus, & duplici in orientem itinere (unum anno 1272 Chr., alterum triennio poſt ſuſcepit) cognitus, mediterranea Tartariæ peragravit, extrema Aſiæ viſit, & per ſeptemdecim annos in aula Chatajani Imperatoris Magni Cham Kublaj vixit: quo temporis ſpatio animum hujus principis ſic ſua virtute & ſapientia ſibi devinxit, ut otiis illius & negotiis domi foriſque interfuerit. Quæ autem vidit, audivit, redux in patriam factus, bona fide & ex memoria deſcripſit; tamen fidem ubique non poſtulat, ſed ut veritatem ex propinquo vel longinquo cognoſcendi occaſio fuerit, jam comperta affirmat, jam relata refert. Utcumque vero de hujus & ſupra memorati ſcriptoris judicio & auctoritate exiſtimabitur, utile & jucundum erit, ſtudia utriusque & opera intueri & conferre: de quibus deinde quisque ita judicabit, ut nec ſingula in veram partem credule, nec omnia in falſam temere accipiat.

§. II.

Chatajam regionem multi Auctores, Hiſtorici & Geographici, paſſim memorant; illius autem nomen, licentia vetuſtatis & humanæ inconſtantiæ vitio, varie ſcribunt. Perſæ, Arabes & Turcæ: Chata, Chataja, Chataj, Kata. Armeni: Chata, Chuta. Græci: Chatæa, Kathea. Noſtrates: Cataj, Kithai, Chitaja,

Chitaja, Chitea. Hæc regio alias Tamgagi dicitur *a*), quod nomen ex Tengju, Sinensi imperatorum titulo, Arabice detortum esse videtur *b*). Strabo vero Catheam suam etiam Sophitis regionem vocat: quod nomen rex hujus terræ tempore Alexandri habuit *c*). Appellatur etiam a nonnullis Karakithaj, i. e. *Nigra Chataja*, Turcico vocabulo Kara *nigrum* significante: quod multis locorum nominibus præfigi solet. Hic autem titulus non ad totam regionem, sed aliquam ejus provinciam pertinere videtur. Solenne est Orientalibus, terras, maria factionesque colorum vocabulis distinguere. Sic Turcis Pontus Euxinus Kara den—iz, *Nigrum Mare*, Mare Mediterraneum Ak den—iz, *Album mare*, dictum. Sic in Persia una factio regum Kara Kojunly, *Nigri Arietis*, altera Ak Kojunly *Albi Arietis* appellata: alia plurima ejusmodi exempla ut taceam. Unde autem Chataja, late sic dicta, nomen habeat, & quid vocabulum significet, difficile est differere. Sunt, qui ex suo ingenio fingant, *desertum* Tartarice Chata dici. Magis placet eorum sententia, qui hoc nomen a fluvio vel lacu Kithaj, utroque in his terris obvio, deducunt. Nec consentiunt eruditorum mentes & voces, quis sit ille terræ sinus & recessus, cui omnis oriens nomen Chatajæ dixit. Ne autem sententias, quæ plus

a) ita Iben Said apud Abulfedam habet.

b) Sic conjicit J. Golius ad Alferg. p. 106, & addit. de Catajo p. 10.

c) Curt. Lib. IX, c. 1.

plus ſpeciei quam veritatis habent, in faſtidium lectoris enumerem, ſtatim opinioni eorum, qui Chatajam eſſe partem Chinæ borealem contendunt, accedere licebit. Nec deſunt argumenta, quæ hanc fidem nobis faciant. Hoc probant ipſi fines Chatajæ, quæ egregiis munimentis, naturæ vel artis, a ſeptentrione ſpatiis deſerti vel miraculo muri, ab oriente & meridie fluctibus & ſaxis oceani, ab occidente præruptis montibus & anguſtis faucibus, velut orbis in orbe, circumſcripta fuiſſe memoratur: quæ omnia de China valent. Nec differt numerus provinciarum, habitus incolarum, & ſtatus artium. Nam Chataja novem regna ad auſtrum, ſex autem ad boream, fluviis & aquæ ductibus in commercantium uſum frequentia, habuiſſe dicitur: quæ cum quindecim Chinenſis imperii provinciis, ſingulis in ſpeciem mediocris regni vaſtis, multorumque fluminum in opportunitatem commercii plenis, optime conveniunt. Cæterum eædem utrobique memorantur ingenii dotes, animique virtutes vel vitia: par mentis ſollertia, & calliditas, nec minor ad quæſtum & artes propenſio, quam ad faſtidium usque prolixa & ſuperſtitioſa urbanitas *d*. Nec aliter ſentiunt varii, antiqui & fide digni ſcriptores, qui vel ipſam Chatajam vel vicinas terras viderunt: J. Carpinus, Papæ Innocentii IV ad Chamum Tartarorum nuntius, G. de Rubruquis, Ludovici IX, regis Gallorum, ad eundem imperatorem legatus, M. Paulus Venetus, hujus

d) C. A. Mulleri diſquiſitio de Chataja.

hujus principis in Chinensi urbe Yangni præfectus, Hayto Armenus, dominus Curchi, regisque Armeniæ consanguineus, Abulfeda, Arabsiades, aliique: qui omnes uno ore consentiunt, Chatajam ipsum Sinarum regnum esse *e*). Hæc tamen ita accipienda esse puto, ut, quemadmodum pars Chinæ borealis cum vicinis regionibus passim Chataj vocabatur, sic deinceps, occupato per Tartaros Chinensi Imperio, totum regnum Chataicum appellatum sit.

§. III.

Jam autem sequitur, ut breviter disseramus, qua vi & ratione summa Chinensium potestas in Tartaros delata sit. Chinense imperium, consiliis magis & legibus, quam armis & castris partum & auctum, postquam per longam sæculorum seriem bonis exemplis floruerat, luxuria tandem & avaritia, præcipuis mali & publici & privati caussis, paullatim semetipsum conficere cœpit, donec eo perventum est, ut peregrino & externo subsidio, credentibus fallaci & sperantibus infido, opus esset. Ambitio principum civiumque seditio necessitatem petendi a vicinis auxilii fecerunt: quod autem remedii genus ipso malo pejus evasit. Tartari a septentrione in partes vocati: quibus in pretium suæ operæ plures regni provinciæ cesserunt. Data autem acceptaque parte, cupiditas totius orta, & opes hominesque rapiendi perdendique libido secuta

e) loc. cit.

cuta eſt. Magnus ex hoc metus, magna ira indigenis: qui ipſi ſegnes & deſides, alios Tartaros ex oriente adverſus prævalentis populi vires ſibi adſciverunt. Nec defuit victoria, ſed brevi uſu. Hoſpites enim, hac calamitate non fracti, ſed erecti, paucis poſt annis animum & impetum reſumſerunt, & magno prœlio commiſſo, ipſam regni ſedem Nankin ceperunt, regioque palatio incenſo, obſequia & tributa injunxerunt. Afflictis non alia jam ſpes ſalutis oſtendebatur, quam quæ in virtute & opibus Tartarorum Mogulenſium ponebatur. Exitus autem non opinioni, nec fortuna votis reſpondit. Hi enim homines, qui ad arcendam vim advenarum vocati erant, pulſo & horum & Chinenſium nomine, ſoli imperio potiti ſunt, duce Chan Kublaj, Chi—tſu alias dicto, Mogoli quinto imperatore, & Chinenſis dynaſtiæ Yven conditore *e*).

§. IV.

Hic autem princeps Kublaj, non minus in pace quam bello egregius, ubi tali modo Chinenſe imperium ad illius arbitrium transierat, veterem regni ſedem Ciandu, alias Jons appellatam, ſibi quoque metropolin elegit: in qua maximum & pulcherrimum palatium, marmore & auro diſtinctum, exſtruxit *f*). Hanc regiam ambivit nemus, fontibus

e) Du Halde & Hiſtoire Moderne des Chinois &c.

f) P. Venet. Lib. I. c. 65. Armen. Hiſtor. Orient. c. 19. Auctor libri حبيب السير *jucundum ſpectaculum* dicti nonmen *Ciandu* per جنكدو Djan—du exprimit.

fontibus & fluviis irriguum, campis amœnum, & animantibus varii generis plenum, in quo medio ex arundine contextum, & intus ac extus auro & figuris ornatum erat tabernaculum, egregium adversus imbres & tempestates tutamen, & imperatori propter salubre aëris temperamentum æstivo tempore domicilium *g*). Ut autem plus intervalli & minus periculi ab hostium proximis finibus & infestis excursionibus esset, decus & robur imperii ad interiora regni transtulit, & urbem Kambalu *h*), futuram regiminis sedem, & hodiernam Peking, apud flumen Pulis *i*) condidit: quæ brevi fastigium

g) P. Ven. loco cit.

h) Khambalu i. e. *Urbs Regis*, auctore Gajas Eldin: quam interpretationem confirmat L. Lange, hoc nomen a vocabulo Turcico *Chan* i, e. *imperator*, & Mogulensi *Balab* i. e. *urbs* deducens. Hunc titulum, quem peregrina Arabum ora in Chanbalik mutarunt, habuere aliæ etiam in China & Tartaria urbes, quamdiu sedes imperii fuerunt. Pallas Neue Nordische Beyträge 2 B. p. 230. Hæc urbs olim vocabatur Isedon Serica vel Sera: quam *Sinarum esse Metropolin*, refert Ptolomæus Lib. I. c. XI. Horatius Lib. I. Od. XII.

— — — *subjectos orientis oris*
Seras & Indos

Et Plinius Lib. VI. c. XVII. *Seres, Janicio silvarum nobiles, perfusam aqua depectentes frondium canitiem.*

i) Sic vocat Gajas Eldin illum fluvium, quem P. Venetus (Lib. II. c. 27) appellat Pulisachniz, & a civitate Kambalu itinere decem milliarium abesse scribit; & quem ideo a flumine Lukow, totidem milliaria a Peking remoto, non differre existimat Gauhil (Histoire general des voyages T. 27. p. 61). Alius vero amnis, sed manu

gium formæ & fortunæ cepit. Hæc urbs in quadri formam ſtructa erat, tantoque ambitu, ut ſingula latera ſex milliaria Italorum, ut P. Venetus, vel quatuor paraſangas Arabum, ut Gajas Eldin refert, habuerint. Murus altitudine viginti paſſuum, latitudine decem, alboque nitens, præſidium erat in bello, & in pace ornamentum *k*). Per duodecim portas (tres ſcilicet in quolibet latere), magnifica & arcuata opera, & per totidem ſuburbia, ſplendore ædificiorum & numero commercantium famoſa, aditus patebat *l*). Hæc urbs in regiones optime diviſa erat: dimenſi vicorum ordines, lata viarum ſpatia, ab una porta ad alteram proſpectus, & patefactæ areæ, non inſcitia ædificandi, ſed fortuiti incendii metu *m*). Acceſſerunt ubertas circumjecti ſoli, dulcedo & copia profluentis aquæ, cœlique optima temperies: quæ omnia quantum gaudii & amœnitatis, tantum commodi & ſalutis

 ad

factus, auctore Gajas Eldin, hanc urbem a ſeptentrionali latere interfluit, & alveum habet, qui ſeptem munimenta regii palatii circumit, ædibus oppidi occurrit, ejusque circumjectos hortos irrigat.

k) Si paſſus major intelligatur, qui quinque eſt pedum, fidem P. Veneti non corroborant, qui affirmant, mœnia Pekingi 150 pedes in altitudinem patere.

l) Kanun Name. Du Halde (Deſcription of the Empire of China &c.) The gates, which are high and well arch'd, ſupport exceeding large pavillions, nine ſtories high.

m) Kanun Name. Du Halde l. c. ita: The ſtreets are exceeding ſtrait, almoſt all laid out with a line—and about 120 feet wide.

ad laborem & quietem incolis attulerunt *n*). Et ne injuriis & latrociniis, cædi & ſanguini in obſcuro noctis eſſet locus, in media urbe ingens pendebat campana, qua veſpere ter impulſa, nullus, niſi ſummæ caſu neceſſitatis, exeundi foras veniam habuit. Et quibus id licuit, lumen ſecum ferre imperatum erat. Nec hoc ſatis. Circa mœnia aulæ mille reperiebantur domicilia, ſingula decem vigilibus receptacula. Hi homines non nocte ſolum lumine laternarum & campanarum paſſim pendentium impulſu, ſed die etiam, vigili animo & oculo, vicos urbis & ædes armati obierunt, & terrorem reis, opem innocentibus tulerunt *o*). Ut autem opibus & navibus ad hanc mediterraneam urbem iter ex Oceano pateret, ingentem aquæ ductum faciendum curavit imperator Kublaj, quem ſpatio quadraginta ſtationum cum magno flumine, plures provincias adeunte, & apud Indiæ & Chinæ emporium Zaitum in Oceanum erumpente, con-

n) Kanun Name.

o) Kanun Name. Du Halde l. c. The great ſtreets, which run in a line from one gate to another, have corps de guard. Day and night there are ſoldiers - to chaſtice all - who make any diſturbance - The croſs-barr'd gates are ſhut every night by the guard and are ſeldom open'd, except to perſons with a lanthorn in their hand, who are known, and have a good reaſon for going out, ſuch as to fech a phyſician. As ſoon as the firſt ſtroke of the watch is given on a great bell, one or two ſoldiers walk from one corps de guard to the other, playing all the way with a kind of clapper —

conjunxit *p*). Et ut terra iter facientibus ſtabile nec veſtigia fallens ſolum, continuum adverſus ardorem ſolis umbraculum, & lætum variumque ſpectaculum eſſet, illam viam, quæ memorati aquæ ductus ripam ſequebatur, lapidibus totam ſterni, ſatis arboribus utrinque ornari, & fanis pagisque paſſim diſtingui juſſit *q*).

§. V.

Sed labore & opere, opulentia & ſpecie præ cæteris conſpicuum erat regium palatium, in media urbe conditum, quadri forma, ambitu quatuor milliarium Ital., colore albo & rubeo, muroque decem paſſus in altum ſurgente. In quolibet hujus munimenti non ſolum angulo, ſed etiam latere, & quidem medio, ſtructa erat in magnæ regiæ ſpeciem domus: quæ itaque ædificia in univerſum octo fuiſſe dicas, & quæ ſingula ſuo armorum generi fuiſſe deſtinata ſcias. Facies palatii verſus meridiem quinque habebat portas, quarum media, & omni-

p) Hæc, quæ in Kanun Name habentur, confirmat Du Halde (Libr. cit. Vol. I. p. 325. 326.) qui hunc aquæductum hodie Yun-lyang i. e. *Regium Canalem* appellari, a Kublaj ſumtuoſe factum eſſe, & per majorem regni partem in ſummam commercii commoditatem tranſire refert. Et emporium Zajtun, quod P. Venetus (Libr. III. 3. 8) quinque diætis urbe Fuchu diſtare ſcribit, eſſe Chang-Cheu-fu ſeu Suen-cheu-fu, quod pari intervallo a Fuchu recedit, putat Martini.

q) Kanun Name.

& omnium maxima, regi tantum exeunti, reliquæ autem duæ, & collaterales, comitatui illius patebant. Tribus reliquis faciebus sua tantum cuique porta fuit, in medio posita, & introire cupientibus aperta. In spatio interiori & medio reperiebatur gynæceum: quod claudebatur munimento, in similitudinem exterioris & memorati condito. Carebat hoc tabulatis, pavimentum tamen exteriori fundo præminebat decem palmis Summa ars & mira ornamenta in tecto cernebantur. Parietes conclavium fulgentes, & res vetustatis bellicæ, mirabili ingenio effictæ, oculis ingredientium miraculo fuerunt. Totum hoc castrum suo mœnium gyro plurima viridaria, frugiferis arboribus consita, & feris varii generis referta, item vivaria, meliorum piscium receptacula, & fluvio ferreis cratibus ad illius ostia munito pervia, continebat. In hanc sententiam M. P. Venetus *r*). Plura, vel diversa vel similia, habet Gajas Eldin: quæ lectori in utriusque contentionem adferre lubet. Palatium regium, duabus partibus, altera interiori, altera exteriori, compositum, septem palatia, hortis, prætoriis, delubris locisque venaticis omnia instructa, & singula suo usui destinata, habuit. In primo vinearum & hortorum cura erat: in secundo rerum gerendarum, libellorum supplicum, epistolarumque exhibendarum locus: in tertio harum rerum ad imperatorem deferendarum negotium: in quarto omnium rerum, ad servos prætorianos perti-

r) Libr. II. c. 9.

pertinentium, ſollicitudo: in quinto regales reditus, accepti & expenſi rationes, & leonum clauſtra: in ſexto plurima conclavia: in ſeptimo ipſum gynæceum, nulli ſexus virilis præter imperatorem patens. In his, pro numero provinciarum, duodecim fuere prætoria: quæ ab uno latere ſpadones, ab altero filiæ incoluerunt, pulcherrimis tiaris, quas plumis ornabant, auroque intertextis veſtibus, quas gemmatis zonis adſtringebant, ſuperbientes ſ). Muri ambientis quatuor lateribus ſua ſingulis erat porta, ex domeſtico chalybe fuſa, ſeptemque inſtructa cameris: in quarum una, quantum vectigalis ex duodecim provinciis rediit, deponebatur. Per unam harum portarum, ubi tympanum erat juſtitiæ, rerum oblatarum reſponſa emanabant: per alteram una vel duabus per annum vicibus in publicum ſumma pompa prodiit imperator, prætoria viſitaturus: in tertiam thronum tranſtulit interdum, & prin-

ſ) Du Halde: This palace is a prodigious collection of great buildings, vaſt courts, and gardens; it is incloſed with a brick wall about twelve Chineſe Li in circuit. This wall has battlemens along the curtains, and at the angles is adorn'd with little pavillions — The ſpace between this incloſure and the firſt wall, is taken up chiefly with houſes, as vell of the officers of the houſehold, as the Eunuchs, and the ſeveral Tribunals, wherof ſome have the care of providing neceſſaries for the ſervice of the Prince, and others are to preſerve good order, decide differences, determine cauſes, and puniſh the crimes committed by the domeſticks of the Imperial Family.

& principibus, magnatibus & legatis poteſtatem coram veniendi dedit: quartam auguſtam ab utroque latere fecerunt effigiati & vincti leones. Portæ autem interioris regiæ admirabiles erant, laternis & vexillis diverſi coloris ſuperne ſuſpenſis. Ad lucem harum laternarum omnes ſocii tribunalis convenerunt, imperatori aliquando ante diluculum egredienti præſto futuri. Si quis vocatus præſentem ſe in tribunali non ſtiterit, a munere remotus, in vincula ducebatur. Quo momento imperator thronum, cui draconis effigies *t*), conſcendit, cives, advenæ, proceres, nobiles, nationum legati, & munerum candidati ad deſignata iis loca ſe turmatim contulerunt, ibique ſtandi modeſtiam cuſtodierunt. Ad dextram imperatoris Viziri, principes, docti, hominesque militares: ad ſiniſtram primarii ſcribæ & publici tabelliones: pone thronum eunuchi & filii. Tanta ſceptri reverentia, ut nemo oculos ad imperatorem & circumſtantem coronam circumferre auderet. In amplo atrio, quod cænacula, triclinia, & magnificis columnis innixa tecta circumdederunt, die publici judicii collocabatur thronus, eburneus & pictus, altitudine trium ulnarum, & ſuperſtructo umbraculo, ſexaginta ulnas longo, quadraginta lato, holoſerico varieque ornato, & de

t) Du Halde: The throne, which is in the middle of the *imperial* hall, conſiſts of a lofty alcove, very near, but neither rich nor magnificent.

de columnis octo ulnas altis suspenso *u*). His columnis e regione oppositæ erant tres portæ: quarum media regi ejusque necessariis & magnatibus, dextra autem & sinistra reliquæ turbæ patebant. Et in his portis, quibus æque ac memorato throni umbraculo imminebat interior aula, magna pendebat campana, qua ubi signum ante lucem die publici tribunalis datum erat, aliquot millia hominum se in seriem pari celeritate & modestia disposuerunt. Interfuere duo fere millia cantorum & musicorum, qui ab utroque latere consistebant, totidemque millia armatorum, qui speciem majestatis augebant. Sole orto, cortinam, portæ gynæcei obtentam, duo spadones levabant, & initio tympanum justitiæ & dictam campanam feriendi facto, præfecti myriadum, millium, & centum militum, compositi & instructi dextram & sinistram occupabant: quorum sua quisque manu tenebant tabulam, diligenter intuendam. Alio enim oculos vertere, contra honestatem erat. A tergis præfecto-

 rum

u) Du Halde: The court, which is before the imperial Hall, is the largest belonging to the palace; it is at least 300 feet long, and 250 wide. Over the gallery that surrounds it, are the Imperial magazines of rarities, for the treasure or revenues of the empire, are kept in the supreme Tribunal — This gallery has five doors three in the south front. Those in the middle are never open'd but for the Emperor; the Mandarins, who come to perform the ceremony before the Imperial Hall, entring by the side doors.

rum loricati & haſtati ſilentia ſervabant. Ad ultimum imperator ſolenni pompa exivit, & ſolium per ſcalam argenteam, & quinque graduum, conſcendit. Duæ filiæ, paſſis per tempora crinibus, facie & collo nudis, & inauribus margaritiferis, ab utroque latere adfuerunt: quæ chartam & calamum in promptu habebant, ut, ſi quid imperator juſſerit, ſcripto mandarent, ſcriptumque in conclavi traderent *x*).

x) Kanun Name.